

Provinciale Staten van Zeeland
t.a.v de voorzitter
Postbus 6001
4330 LA Middelburg

Onderwerp
Brief minister KGG aan regio

Zaaknummer
566084

Behandeld door

Verzonden

Middelburg, 15 november 2024

Geachte voorzitter,

Graag informeren wij uw Staten over het volgende. Op 15 november 2024 heeft minister Hermans van het ministerie voor Klimaat en Groene Groei een brief gestuurd aan de Tweede Kamer over de stand van zaken van de nieuwbouw van twee kerncentrales. Ook wordt ingegaan op de eerste voorbereidingen voor de derde en vierde kerncentrale. Hieronder vindt u de strekking van deze brief. In de bijlage¹ vindt u de volledige brief.

Financiering

Het afgelopen jaar heeft er een zogenaamde 'marktconsultatie' plaatsgevonden. Het ministerie van KGG zoekt samen met bedrijven naar mogelijkheden voor een financieringsmodel voor de nieuwbouw van kerncentrales. Een belangrijke conclusie uit deze onderzoeken is de verwachting dat de overheid het grootste deel van de bouw van de nieuwe kerncentrales moet financieren. De benodigde investering voor de bouw van de kerncentrales in Nederland is nog niet bekend. De resultaten van de technische haalbaarheidsstudies en de onafhankelijke review daarvan, bieden eerste inzichten over de kosten. De komende maanden werkt het kabinet de verschillende opties voor de financiering van de kerncentrales verder uit.

Technische haalbaarheidsstudies

In de technische haalbaarheidsstudies zijn drie bedrijven, EDF, Westinghouse en KHNP gevraagd te onderzoeken of hun ontwerpen voor kerncentrales voldoen aan de Nederlandse wet- en regelgeving, of ze op een terrein binnen de locatie Borssele passen, wat de benodigde bouw tijden zijn en wat de mogelijke kosten zijn. De eerste fase van deze studies is nu afgerond. Op dit moment vindt een 'third party review' plaats: een derde onafhankelijke partij controleert de conceptresultaten van de technische haalbaarheidsstudies en marktconsultatie.

Eerste fase projectprocedure (locatiekeuze)

De projectprocedure Nieuwbouw Kerncentrales leidt tot de keuze van de locatie voor de nieuwbouw van de eerste twee kerncentrales. In de procedure worden verschillende alternatieve locaties onderzocht en gelijkwaardig gewogen. In september is aangegeven dat er binnen vier gebieden naar mogelijke locaties voor de nieuwbouw wordt gezocht: Sloegebied, Terneuzen, Maasvlakte I en Maasvlakte II.

¹ Bijlage: Brief minister Hermans van KGG aan de Tweede Kamer over stand van zaken nieuwbouw kerncentrales

Uit de beoordeling van de reacties op het Voornemen en Voorstel Participatie (februari 2024) is ook het gebied Eemshaven naar voren gekomen. Dit gebied lijkt te voldoen aan de eisen voor de vestiging van kerncentrales. Dit betekent dat het kabinet formeel moet kijken of er ook binnen de Eemshaven locaties zijn die als kansrijk aangemerkt kunnen worden voor de bouw van twee kerncentrales.

Het kabinet is zich bewust van de gevoeligheden in Groningen en hoort de bestuurlijke wensen van zowel de Kamer, Provinciale Staten en de gemeenteraad van Het Hoogeland hierover. De minister onderzoekt daarom juridisch of en zo ja op welke gronden Eemshaven buiten de procedure gelaten kan worden. Daarbij wordt het beleid van het kabinet om Eemshaven te schrappen als waarborgingslocatie doorgezet. Dit is eerder vastgesteld in het Programma Energiehoofdstructuur1 (PEH). Hiervoor wordt het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) gewijzigd. Het voorstel voor deze wijziging wordt in de loop van volgend jaar aan de Kamer voorgelegd.

Het ministerie gaat de komende periode in overleg met alle betrokken gemeenten, provincies en havenbedrijven om te onderzoeken of er in de gebieden die in beeld zijn, locaties zijn die mogelijk geschikt zijn, of zijn te maken, voor de bouw van twee kerncentrales. Zo snel mogelijk in 2025 wordt het onderzoeksplan (de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau) en het participatieplan ter inzage gelegd. In deze documenten wordt beschreven welke locaties in Nederland nader worden onderzocht en hoe de omgeving betrokken wordt bij de besluitvorming.

Rijk-Regiopakket

Naast de gemeente Borsele heeft Provincie Zeeland een voorwaardenpakket Kernenergie opgesteld, welke op 9 februari jl. door uw Staten zijn vastgesteld (nr. 380726). De minister geeft in haar brief aan om op een juiste manier gehoor te geven aan beide voorwaardenpakketten het ministerie van Klimaat en Groene Groei samen met de provincie Zeeland en gemeente Borsele werkt aan een Rijk-Regiopakket. Dit pakket is bedoeld om de impact op de leefomgeving te verminderen en een impuls te geven aan de regio.

Op 11 september jl. heeft minister Hermans haar eerste reactie op de voorwaarden gegeven en hebben deze partijen een intentieverklaring ondertekend en Raymond Knops als gebiedsverbinder, aangesteld. Hij vervult een onafhankelijke brugfunctie tussen de verschillende partijen om tot een Rijk-Regiopakket te komen. Begin 2025 presenteert Raymond Knops zijn eerste bevindingen.

Op dit moment wordt enkel in Zeeland gewerkt aan een Rijk-Regiopakket, vanwege het aanwijzen van Borssele als voorkeurslocatie voor de bouw van 2 kerncentrales. Als voor een andere locatie wordt gekozen voor de bouw van twee kerncentrales, gaat het kabinet met de betreffende regio in gesprek gaan over een Rijk-Regiopakket.

Vorbereidingen voor een derde en vierde kerncentrale

De minister geeft in haar brief aan dat het kabinet in het regeerprogramma heeft aangegeven in plaats van twee, vier nieuwe kerncentrales in Nederland te willen bouwen. Voor de uitbreiding van de plannen naar een derde en vierde kerncentrale wordt de kennis en ervaring gebruikt die de afgelopen tijd is opgedaan. Denk bijvoorbeeld aan de technische haalbaarheidsstudies, een groot gedeelte van de resultaten hiervan is ook bruikbaar voor andere locaties in Nederland, zoals wet- en regelgeving, economische aspecten en een deel van het ontwerp.

Zoals vermeld in de vorige brief van 11 september aan uw Staten (zaaknr. 519820) wordt er momenteel door Lysias Advies en HZ University of Applied Sciences in opdracht van Provincie Zeeland en gemeente Borsele een verdieping op de mogelijke impact op regio middels een impactanalyse uitgevoerd. Dit zoals is vastgesteld in het voorwaardenpakket van Provincie Zeeland. We streven ernaar om begin 2025 een themabijeenkomst hierover te beleggen.

Uiteraard houden wij u op de hoogte van de verdere ontwikkelingen in dit dossier.

Wij verwachten u hiermee voor dit moment voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten van Zeeland,

H.M. de Jonge
Voorzitter

drs. M.C.J. Franken

Noem in uw contact met ons steeds het zaaknummer. Dit staat bovenaan deze brief.